БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 86 (6015)
АПРЕЛИИН
28
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Байлдаануудта хатуужаһан советскэ арадай авангард, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, большевигүүдэй агууехэ парти, Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

(1950 оной майн 1-дэ зорюулагдаһан, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй уряануудһаа).

1950 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй УРЯАНУУД

1. Дэлхэйн ажалшадай һанал нэгэдэлгын үдэр, бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй ахадүүгэй харилсаанай үдэр—Майн 1 мандаха болтогой!

2. Эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, социализмын түлөө тэмсэгшэ бүхы арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

3. Социализм байгуулгын замаар ябажа байгаа арадай демократиин оронуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

4. Империализмда ба тэрэнэй гоминдановска зарсануудта эсэргүү тэмсэлдээ түүхэтэ илалта туйлаһан агууехэ хитад арад мандаха болтогой!

5. Социализм байгуулха замые хитад арадта нээжэ үгэһэн, Хитадай компарти мандаха болтогой!

6. Титын бүлэгэй фашистска ёһо журамда, империализмын богоолнуудта эсэргүү сүлөөлэлгын тэмсэл ябуулжа байгаа Югославиин арадуудта амар мэндэ!

7. Единэ, бэеэ даанхай, эб найрамдалда дуратай демократическа Германи оршожо ба мандажа байханъ болготой!

8. Бүхы оронуудай ажалшад! Дай үүдхэгшэдэй гэмтэ муухай түсэбүүдые элишэлэн сохигты! Эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэлдэр фронтые үргэдхэгты, бэхижүүлэгты! Эб найрамдалые хамгаалга—дэлхэйн бүхы арадуудай хэрэг мүн!

9. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлдээ Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан мандаха болготой!

10. Өөрынгөө эрхэ сүлөө, бэеэ дааха байдалай түлөө тэмсэгшэ колониальна ба бэеэ даагаагүй оронуудай арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

11. Манай Эхэ ороной амгалан ба аюулгүй байдалые сахижа байгаа Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ алдар соло!

12. Советскэ пограничнигууд—манай Эхэ ороной нангин хилэнүүдые хёрхоор сахигшад мандаха болтогой!

13. Советскэ Союзай Геройнуудта ба Социалистическэ Ажалай Геройнуудта—манай Эхэ ороной эрхим хүбүүд болон басагадта алдар соло!

14. Советскэ Союзай хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци! Арадай ажахын 1950 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты!

15. Советскэ Союзай ажалшад! Промышленностьда, транспорт дээрэ, хүдөө ажахыда саашадаа техническэ бадаралта туйлахын түлөө тэмсэгты! Шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, үйлэдбэриин технологиие нарижуулан һайжаруулагты! Ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай сэнгүүдые саашадань химдаруулха үндэһэ һуури—ажалай бүтээсые таһалгаряагүйгөөр дээшэлүүлэгты!

16. Эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Үндэһэн ба оборотно зөөри хэрэгсэлнүүдые эрхимээр ашаглаха ябадал туйлагты! Түүхэй эдүүд, материалнууд, түлишэ ба электроэнерги шангаар арбилхын түлөө тэмсэгты! Продукциин өөрынь үные химдаруулагты, шанарыень һайжаруулагты!

17. Нүүрһэнэй промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Нүүрһэ малтан абалгын бүхы процессүүдые бүримүһэн оньһожоруулхын түлөө тэмсэгты! Шэнэ шахтануудые түргэнөөр баригты! Оронойнгоо арадай ажахыда нүүрһэ ехээр үгэе!

18. Нефтяной промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Нефть үйлэдбэрилгын ба буйлуулгын темпые эршэдхэгты! Скважинануудые түргэнөөр малтагты, нефтьтэй шэнэ газарнуудые ашаглагты! Социалистическэ ажахыда нефть ба нефтепродуктнуудые ехээр үгэе!

19. Металлургическа промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Металл үйлэдбэрилгын шэнэ дэбжэлтэ хангая! Агрегадуудай ба механизмуудай хүсэ шадалые бүримүһэн ашаглагты! Түрүү металлургнуудай дүй дүршэл шудалагты! Орондоо шэрэм, булад, прокат, үнгэтэ металлнуудые ехээр үгэе!

20. Электростанцинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Электроэнерги үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты! Энергетическэ шэнэ хүсэнүүдые түргэнөөр ашаглалгада оруулагты! Арадай ажахые электроэнергёэр таһалгаряагүй хангаха ябадал туйлая!

21. Машина бүтээлгын предприятинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Оронойнгоо арадай ажахые түрүү техникээр зэбсэглэгты! Үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые түргэнөөр ашаглалгада оруулагты! Промышленностьда, транспортда ба хүдөө ажахыда машинануудые олоор үгэгты!

22. Автомобильна ба тракторна промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Автомобильнууд ба тракторнуудые бүтээн гаргалгаяа бүхы хэмжээгээр ехэдхэгты!

23. Химическэ промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Түрүү шэнэ технологи нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхын түлөө тэмсэгты! Минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты! Оронойнгоо арадай ажахыда химическэ продуктнуудые ехээр үгэгты!

24. Судно барилгын промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Судно барилгын шэнэ техникэ шудалагты! Шэнэ корабльнуудые түргэнөөр баригты! Советскэ державын хүсэн түгэс флот байгуулая!

25. Эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд—барилгашад! Шэнэ предприятинуудые, гэр байрануудые, культурно-ажаһуудалай эмхи зургаануудые түргэнөөр барижа ашаглалгада оруулагты! Барилгын хүдэлмэринүүдэй механизациие дээшэлүүлэгты, барилгын өөрынь үные химдаруулагты, шанарыень һайжаруулагты!

26. Барилгын материалнуудай промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые түргэнөөр ашаглалгада оруулагты, шудалагты! Цемент, хирпиисэ, шэл, хушалтын, нюурлалгын ба бусад материалнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты!

27. Ой модоной ба саарһанай промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Модо бэлэдхэл дээрэ механизаци үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ хүдэлмэри бүхы хэмжээгээр ехэдхэгты! Орондоо модон материалнууд ба саарһа ехээр үгэе!

28. Хүнгэн промышленностиин эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Хүн зондо бүд, гутал, хубсаһа, трикотаж ба бусад товарнуудые ехээр үгэгты! Түүхэй эдүүдые арбилхын түлөө, ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай үндэр дээдэ шанар ба үргэн ассортиментын түлөө тэмсэгты!

29. Эдеэ хоолой, мяха-һүнэй ба загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Эдеэ хоолой продуктнуудые бүтээн гаргалга үргэдхэгты, тэдэнэй шанарые һайжаруулагты! Хүн зондо сахар, тоһо, мяха-һүнэй, загаһанай ба бусад продуктнуудые ехээр үгэгты!

30. Нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилэгшэд! Нютагай түүхэй эдүүдээр элдэб зүйлнүүдые ехээр бүтээн гаргагты! Үргэн хэрэглэлэй товарнуудай шанарые дээшэлүүлэгты! Ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэлнүүдые эрхимээр хангагты!

31. Городской ажахын ба гэр байра барилгын эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд! Гэр байрын ба культурна барилгын темпые дээшэлүүлэгты, шанарыень һайжаруулагты! Городууд ба хүдэлмэришэнэй посёлогуудые болбосон болгохын түлөө тэмсэгты!

32. Түмэр замай транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Ашалга тээлгэ ехэ болгогты, вагонуудай эрьесые түргэдхэгты, зөөлгын өөрынь үные химдаруулагты! Ажалай түрүү методүүдые үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Түмэр замай барилгын темпые эршэдхэгты, шанарыень дээшэлүүлэгты! Пассажирнуудые эрхимээр хангагты!

33. Далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэрилэгшэд! Тээлгын хэмжээе ехэ болгогты, судноуудай эрьесые түргэдхэгты! Ашаануудые арадай ажахыда түргэнөөр хүргэжэ үгэгты! 1950 оной навигациие жэшээтэ һайнаар үнгэргэе!

34. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Социалистическэ газартаряалангай ба малажалай амжалтануудые арбидхагты! Хабарай тарилга ба хүдөө ажахын ондоошье хүдэлмэринүүдые агротехническэ эрхим болзорнуудта ябуулхын түлөө тэмсэгты! Хүн зондо эдеэ хоолой зүйлнүүдые ба хүнгэн промышленностьда түүхэй эдүүдые элбэг дэлбэг болгое!

35. Колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Колхозууд болон совхозуудай тарилгын бүхы талмай дээрэ үндэр ургаса абалга туйлагты! Хүдөө ажахын түрүү наукын туйлалтануудые бодото хэрэг дээрэ үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Газартаряалангай ба малажалай түрүүшүүлэй зэргэнүүдые арбидхагты!

36. Колхознигууд ба колхозницанууд! Колхозуудай общественнэ баялигые арбидхагты, ажалай журам бэхижүүлэгты! Колхозно ажабайдалай үндэһэн хуули—хүдөө ажахын артелиин Уставые нарин нангинаар сахигты!

37. МТС-үүд ба совхозуудай трактористнууд, комбайнернууд, механигууд! Тракторнууд ба комбайнуудай үндэр бүтээсэтэ ажалай түлөө тэмсэгты! Полевой хүдэлмэринүүдэй шанарые дээшэлүүлэгты, үндэр ургаса абалга туйлагты!

38. Колхознигууд ба колхозницанууд, совхозуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, зоотехнигүүд болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд! Общественнэ малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлэн, малай тоо толгойе олон болгогты, малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулагты!

39. Хүдөө ба ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Талын ба модото талын районуудта поли хамгаалгын модо һуулгаха түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Ногоо тарилсаһан севооборотуудые түргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, уһанай хаалтанууд ба сөөрэмүүдэй барилга үргэнөөр эрхилэгты! Үндэр ба тогтууритай ургаса хангая!

40. Советскэ худалдаа наймаанай, кооперациин, общественнэ эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэд! Городто ба деревнидэ культурна советскэ худалдаа наймаа бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлэгты! Советскэ эд хэрэглэгшэдые хангалга һайжаруулагты!

41. Гүрэнэй эмхи зургаануудай албахаагшад! Советскэ аппарадай хүдэлмэри һайжаруулагты, гүрэнэй журам бэхижүүлэгты, ажалшадай эрилтэнүүд ба хэрэглэлнүүдтэ анхаралтайгаар хандагты!

42. Советскэ наукын хүдэлмэрилэгшэд! Манай Эхэ ороной наука ба техникые шэнэ шэнжэлэлгэнүүдээр, нээлтэнүүдээр ба зохёолгонуудаар баяжуулагты! Наука үйлэдбэри хоёрой холбоо барисаа батадхагты!

43. Литературын, искусствын, кинематографиин хүдэлмэрилэгшэд! Өөрынгөө шадабариин хэмжээе дээшэлүүлэгты, агууехэ советскэ арадта зохихо дээдэ зэргын идейнэ, уран һайхан шэнэ зохёолнуудые бии болгогты!

44. Эрэгтэй ба эмэгтэй багшанар, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд! Наукын үндэһэ һууринуудые батаар шудалһан эрдэмүүдээр һурагшадые зэбсэглэгты! Манай залуушуулые советскэ патриотизмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлэгты! Социалистическэ обществын культурна, эрдэмтэй граждананнуудые, коммунизмын түлөө эдэбхитэ тэмсэлшэдые бэлдэгты!

45. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд! Хүн зониие медицинскэ хангалгын шанар һайжаруулагты! Советскэ медицинскэ наукын туйлалтануудые бодото хэрэг дээрэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты! Эмнэлгын ба санитарна эмхи зургаануудай жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилхын түлөө тэмсэгты!

46. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые ба манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө ами наһаяа үгэһэн героическа советскэ сэрэгшэдэй бүлэнэрые бүгэдэарадай анхаралаар хүреэлэе!

47. Советскэ профсоюзууд! Арадай ажахын 1950 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэлые дэлгэрүүлэгты! Хүдэлмэришэд ба албахаагшадай ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ тухайда эсэшэ сусашагүй анхарал табигты! Коммунизмын һургуули—советскэ профсоюзууд мандаха болтогой!

48. Советскэ эхэнэрнүүд! Манай Эхэ ороной арадай ажахын ба культурын саашанхи бадаралтын түлөө тэмсэгты! Советскэ эхэнэрнүүд—коммунизмын эдэбхитэ байгуулгашад мандаха болтогой!

49. Ленинско-сталинска комсомол—коммунизм байгуулагша залуушуулай түрүү отряд, большевистскэ партиин найдамтай туһалагша ба резерв мандаха болтогой!

50. Советскэ хүбүүд ба басагад! Түрүү наука, техникэ, культура эсэшэ сусашагүйгөөр шудалагты! Ямаршье бэрхэшээлнүүдые дабахаар бэлэн, бата хатуу ба зоримгой байгты! Манай Эхэ ороной аша туһада шэн зоригтойгоор ажаллагты!

51. Пионернүүд ба һургуулиинхид! Эрдэм ухаануудые шудалагты, Ленин—Сталинай хэрэгэй түлөө бата тэмсэлшэд болохоор бэеэ бэлдэгты!

52. Коммунистнууд ба комсомолецууд! Ажахын ба культурын хүсэн түгэлдэр шэнэ дэбжэлтын түлөө, советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүүшын зэргэнүүдтэ ябагты!

53. Манай Агууехэ Советскэ Эхэ орон — манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм мандаха болтогой!

54. Байлдаануудта хатуужаһан советскэ арадай авангард, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, большевигүүдэй агууехэ парти, Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

55. Ленинэй туг доро, Сталинайударидалгаар—коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитет.

БОЛЬШЕВИСТСКЭ ТҮРҮҮШЫН С'ЕЗД

☆

(III съезд болоһоор 45 жэлэй ойдо)

☆ ☆

1905 оной апрелиин 25-һаа майн 10 хүрэтэр Лондондо РСДРП-гэй III съезд болоһон юм. Энэ съезд хадаа большевистскэ түрүүшын съезд байһан ушарһаа түүхэтэ удхашанартай.

РСДРП-гэй хоёрдохи съезд хадаа эндэ тэндэ байһан марксистска кружогуудһаа Российска социал-демократическа хүдэлмэришэнэй парти байгуулһан, элитэ оппортунизм—«экономизмые» марксизмын илажа гараһан илалтыень бэхижүүлһэн, партиин программа ба устав абаһан, партиин центральна эмхи зургаануудые бии болгоһон байгаа.

Гэбэшье, съезд дээрэ ехэнүүд арсалдаанууд гаража, парти хадаа хоёр хуби: большевигүүд ба меньшевигүүд болон таһарһан байна. Оппортунистнууд — «экономистнуудай» бута сохигдоһон, хуушан партинуудай орондо шэнэ оппортунистнууд—меньшевигүүд бии болоһо эхилбэ гэжэ съезд харуулһан байха юм.

II съездһээ хойшо партиин дотор хатуу шанга тэмсэл һүжэрэн гараа һэн. Съездын тогтоолнуудые буруудхахын тулада, партиин центрнүүдые гартаа абахын тулада меньшевигүүд хадаа бүхы арга шадалаа гаргадаг, Ленинийе хүдалаар хардадаг, партийна хүдэлмэри эдагайруулдаг ба таһалдуулдаг, нюуса зүблөөнүүдые татадаг, партида харша фракционно ажал-ябуулгаа үргэлжэлүүлдэг байгаа.

Партие хахаралда оруулха ба задагайруулха гэһэн меньшевигүүдэй ажал-ябуулгада, тэдэнэй оппортунистическэ идеянуудта эсэргүүсэн Ленин, Сталин, большевигүүд эрид шанга тэмсэл ябуулһан байха юм.

1904 ондо болоһон ород-японско дайн орон доторхи оршон байдалые дарьбадхаа. Парти хадаа ойротон байгаа революциие хүсэд дайшалхы бэлэдхэлтэйгээр угтаха ушартай ба меньшевигүүдые һалгаахын тулада партиин III съезд эмхидхэхэ ёһотой байгаа. Энэ хэрэгые Ленин ба большевигүүд гартаа абажа ябуулаа һэн. Съездын түлөө тэмсэл бүхы большевигүүдэй гол шухала зорилго болоо.

1904 оной августда Женевэдэ 22 большевигүүдэй зүблөөн Ленинэй үүсхэлээр болож, тэрээн дээрэ Ленинэй «Партида» хандаһан хандалгые абаһан байха юм. Тэрэ хандалгань партиин III съезд зарлахын түлөө большевистскэ партийна комитедүүдэй тэмсэлэй программань болоо һэн.

Россидахи олонхи нютагай комитедүүд болбол 22 большевигүүдэй зүблөөнэй тогтоол һайшааһан байха юм.

1904 оной сентябрь—декабрь һарануудта Урда зүгэй, Кавказай, Хойто зүгэй большевистскэ комитедүүдэй гурбан областной конференцинүүд болобо.

Эдэ конференцинүүд бултадаа Ленинийе гүйсэд зүбшөөн дагажа байһанаа мэдүүлээ һэн. Эдэ конференцинүүд дээрэ олонхидой комитедүүдэй Бюро Ленин, Гусев, Землячка, Лядов ба бусад составтайгаар һунгагдаба. Энэ бюродо партиин III съезд бэлэдхэхэ ба зарлахые даалтаһан юм.

Большевистскэ шугамые хамгаалхын тулада Ленин хадаа недели бүри гараха большевистскэ легальнабэшэ «Вперед» гэжэ газетэ хэблэхые эмхидхээ һэн. Энээнэй түрүүшын номер 1905 оной январиин 4-нэй үдэр Женевэдэ гараба.

Нүхэр Сталин хадаа Ленинэй заабаринуудые бэелүүлэн, партиин III съездые бэлэдхэхэ талаар топ ехэ хүдэлмэри ябуулһан байха юм. Нүхэр Сталин Закавказьеын большевистскэ организацинуудые хүтэлбэрилэн, тэндэхи городууд ба районуудаар ходо ябадаг, партийна организацинуудые бэхижүүлдэг ба шэнэ организацинуудые байгуулдаг байгаа. Нүхэр Сталин болбол оппортунистнуудта эсэргүү хатуу шангаар тэмсэдэг, суглаанууд дээрэ большевистскэ шугамые эршэмтэйгээр хамгаалдаг, меньшевигүүдэй оппортунистическэ бузар ябуулгые элирүүлдэг байгаа.

Нүхэр Сталинай хүтэлбэрилжэ байһан РСДРП-гэй Кавказска союзна комитет меньшевигүүдэй гарта ороһон РСДРП-гэй ЦК-тэй холбоогоо таһалжа, партиин III съезд зарлахые эриһэн байха юм.

Ленин ба Кавказска Союзна комитедэй хоорондо саг үргэлжын хэлхеэ холбоо байгаа.

РСДРП-гэй 29 комитет съездэ һунгалта хээ һэн. Тиибэшье эмхидхэлэй комитедэй зарлаһан съездэ делегадууд бултадаа бэшэ ошообо. 20 партийна комитедэй делегадууд съездэ Лондон ошоод, харин үлөөшэ юһэн комитедэй делегадууд меньшевистскэ «Искрын» зарлаһан конференцидэ Женева ошоһон байха юм.

Тиигэжэ, 1905 оной хабар, революционно событинуудай үргэнөөр дэлгэрээд байхада, хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй шугамые тактикын элдэб асуудалнуудта, общестын ондо ондо ангинуудта тэрэнэй хандасые тодоор элирхэйлхэ хэрэгтэй байгаа. Большевигүүдэй съезд ба меньшевигүүдэй конференци нэгэ саг соо болобо.

«Хоёр съезд—хоёр парти» гэжэ энэ байдалые Ленин тодорхойлоо һэн.

«Съездшье, конференцишье, — гэжэ ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс соо заагдана,—хэрэгэйнгээ удхаар нэгэл тэрэ тактическа асуудалнуудые хэлсэһэн болобошье, энэ асуудалнуудаар бэе бэедээ тад харша шэнжэтэй шиидхэбэринүүдые абаһан байгаа. Съезд ба конференци дээрэ абтаһан хоёр ондо ондоо зэргын резолюцинууд партиин III съезд, меньшевигүүдэй конференци хоёрой хоорондохи, большевигүүд ба меньшевигүүд хоёрой хоорондохи тактическа ондо ондоо һаналнуудай бүхы гүн гүнзэгые нээжэ үгэбэ» (Бурмонгиз, 1947, нюур 93).

* * *

Съездын бэлэдхэл ябуулха үедэ ба мүн съезд дээрэшье Владимир Ильич Ленин айхабтар ехэ, шиидхэхы удхатай хүдэлмэри ябуулба. Съездын абаһан гол шухала бүхы тогтоолнуудые Ленин бэлэдхэһэн, съездын хүдэлмэриие өөрөө хүтэлбэрилһэн, съездын хэлсэһэн бүхы асуудалнуудаар шахуу үгэ хэлэһэн байха юм.

Съездын зорилго хадаа большевистскэ тактика зохёохо, революцида большевигүүдэй ямараар хандаха ёһотойе тодорхойлхо, бусад ангинууд ба партинуудта ямараар хандаха байһаниие элирхэйлхэ гэһэн байгаа.

Ленинэй зохёоһон, большевистскэ съездын гол тактическа шугамынь иимэ байһан юм: империализмын үедэ Россида хүгжэн байгаа буржуазно-демократическа революциие пролетариат толгойлхо ёһотой; революциин вождь болохо пролетариадай союзник таряашад байха ушартай; либеральна буржуази революциин хүтэлбэриһөө түригдэхэ ёһотой.

III съездын нэгэдэхи асуудалынь зэбсэгтэ восстани тухай асуудал һэн. Гансахан лэ зэбсэгтэ восстани хаанта правительствые унагаажа шадаха байгаа. Энээн тухай В. И. Ленин аяар 1897 ондо «Ородой социал-демокрадуудай зорилгонууд» гэһэн брошюра соогоо, хожомынь 1902 ондо «Юу хэхэб?» гэһэн ном соогоо хэлэһэн байха юм.

Зэбсэгтэ восстани тухай Ленинэй табиһан асуудалые нүхэр Сталинай хүтэлбэрилжэ байһан закавказска большевигүүд халуунаар ба шиидэбэритэйгээр дэмжэбэ.

Болохоёо байһан зэбсэгтэ восстаниин политическэ ба практическо-эмхидхэлэй удхашанарые, восстаниин эхиндэ ба мүн боложо байхаданшье шухала удхашанартай байжа шадаха олониитын-политическэ стачкануудай үүргые пролетариадай ойлгуулан элирхэйлхэ гэжэ пролетариадые зэбсэгжүүлхын тула, мүн зэбсэгтэ восстаниин хараа түсэб зохёохо ба тэрэниие хүтэлбэрилхын тула тон эршэмтэй арга хэмжээ абаха гэжэ зэбсэгтэ восстани тухай абаһан тогтоол соогоо III съезд партийна организацинуудта даалгаһан байха юм.

Женевэдэ болоһон меньшевистскэ конференци дээрэ зэбсэгтэ восстани тухай абаһан тогтоол соогоо: «восстани гээшэ эмхигүйгөөр зүндөө болохо юм. Тэрэниие бэлэдхэжэ болохогүй», — гэжэ меньшевигүүд мэдүүлээ һэн. Меньшевигүүд хадаа олониитые зэбсэгтэ восстанида эмхидхэхэ дурагүй байхаһаа гадна тэдэниие буржуазитай эбсүүлхые һэдэжэ, хойшо татадаг байгаа.

Мүн II Интернационалай лидернүүдэй позицишье иимэ байгаа.

Партяар эмхидхэгдэһэн зэбсэгтэ восстани хэжэ, революцида илалта туйлахын түлөө имагтал большевигүүд тэмсэһэн байна.

Саг зуурын революционно правительствода социал-демокрадуудай хабаадаха тухай Ленинэй табиһан асуудалые III съезд зүбшэн хэлсэбэ.

Зэбсэгтэ тэмсэл ябуулжа, хаанта правительствые унагаахада хүдэлмэришэн ба таряашанай саг зуурын революционно правительство бии болохо, энэ хадаа пролетариадай ба таряашадай диктатура байха ёһотой гэжэ съезд тоолоһон байна.

Контрреволюцида эсэргүүсэн хайра гамгүй тэмсэл ябуулхын тула, хүдэлмэришэн ба таряашадай туйлалтые хамгаалхын тула энэ правительствода хүдэлмэришэнэй партиин түлөөлэгшэд хабаадалсаха ушартай байгаа.

Саг зуурын революционно правительство тухай Ленинэй идеяе тодорхойлон тайлбарилха ба хүгжөөхэ зуураа, нүхэр Сталин иигэжэ зааһан байна: «Саг зуурын революционно правительствые тогтоолго хадаа арадай илалта түгэс зэбсэгтэ восстаниин бодото үрэнь болохо ёһотой. Восстанида пролетариат таряашан хоёрой илаха байһан хадань саг зуурын революционно правительство болбол тэдэнэй хүсэл ба интересүүдые элирхэйлэгшэнь мүн байха ёһотой» (Хуряангы биографи, нюур 37—38).

Гурбадахи съезд хадаа саг зуурын революционно правительствые эмхи журамай организаци гэжэ хараһан бэшэ, харин дайнай организаци гэжэ хараһан байха юм.

Саг зуурын революционно правительство болбол гансахан хаанта правительствые ба помещигүүдые бута сохёод зогсохо бэшэ, харин буржуазно-демократическа революциин туйлалтануудые бэхижүүлэн, буржуазно-демократическа революциһаа социалистическэ революцида шэлжэн ургажа орохо ябадал хангаха ёһотой байгаа.

Буржуазно-демократическа революциһаа социалистическэ революцида шэлжэн ургажа орохо идеяе В. И. Ленин тэрэ үеынгөө хойшонхи зохёолнууд соо дэлгэрүүлэн хэлэһэн байна. «Демократическа революциһаа, —гэжэ Ленин бэшэнэ, — бидэнэр энэ дороо социалистическэ революцида шэлжэн орожо эхилхэбди, хүсэнэйнгөө, ушар мэдэхэ ба өмхитэй пролетариадай хүсэнэй эгээл хэмжээгээрнь шэлжэн орожо эхилхэбди. Бидэнэр таһаралтагүй революци хэхын түлөө байнабди. Бидэнэр хахад замдаа зогсохогүйбди» (Зох., т. VIII, нюур 186., хэблэл 3).

Саг зуурын правительство буржуазна правительство байха юм, тиимэһээ социал-демокрадуудай тэрээндэ хамаадаһанай хэрэггүй гэжэ меньшевигүүд тоолоо һэн.

Таряашадай хүдэлөөндэ ямараар хандаха тухай Ленинэй элидхэл III съезд зүбшэн хэлсээд, помещигүүдэй, сангай, удельнэ ба сүмэ хиидэй газарнуудые хүсөөр, түлөөһэтүйгөөр хуряан абаха гэһэн революционно эрилтэ табиһан байна.

Таряашадые өөһэдынгөө талада оруулхын ба пролетариадай гегемони доро пролетариат ба таряашадай дайшалхы союз бэхижүүлхын тула хайшан гэжэ тэмсэл эмхидхэхэб гэһэн эли тодо заабари гурбадахи съезд үгэһэн байха юм.

Меньшевигүүд хадаа Женевскэ конференци дээрэ, мүн хожомынь, 1917 ондошье, газарай асуудал шиидхэхын тула учредительнэ суглаа хүлеэхые таряашадта дурадхаһан ба помещигүүдэй газарые революционно комитедүүд дары түргэн конфисковалха ябадалые буруушааһан байна.

Хүдэлмэришэн ангиин парти болбол бусад национальна социал-демократическа организацинуудта ба политическэ партинуудта ямараар хандаха ёһотойб гэжэ III съезд тодорхойлһон байха юм.

Гурбадахи съезд хадаа II съезд дээрэ абтаһан уставай нэгэдэхи параграфай мартовска формулировкые болюулжа, партиин шэнэ устав абаа һэн, энээнэйнь нэгэдэхи параграф ленинскэ формулировкоор үгтэбэ.

Съезд болбол Ленин түрүүтэйгээр ЦК һунгаад, «Пролетарий» гэжэ нэрэтэй шэнэ центральна орган бии болгохые ЦК-дэ даалгаһан юм. «Пролетарий» газетын редактораар Ленин һунгагдаһан байна.

Партиин гурбадахи съезд болбол «Партиһаа таһарһан хуби тухай» (тайлбарилан хэлэхэдэ, меньшевигүүд тухай) тогтоол абажа, тэрээн соогоо меньшевигүүдые элишэлэн сохёо һэн.

Тактическа асуудалнуудта меньшевигүүд болбол партийна хүдэлмэриин далайсые багадхахые хүсэдэг, либерально-буржуазна партинуудһаа дулдыданхай бэшэ, бэеэ даанхай партиин тактика ябуулхые арсадаг, арадай восстанида ба саг зуурын революционно правительствода пролетарска партиин хүтэлбэрилхы үүргые буруушаадаг байгаа.

Иимэһээ гурбадахи съезд хадаа оппортунистическэ урасхалда-меньшевизмдэ эсэргүү эршэмтэй идейнэ тэмсэл ябуулхые дурадхаһан байха юм.

Иимэ болохолоороо, большевигүүдэй парти ба меньшевигүүдэй парти 1905 оной революцида хоёр ондоо платформотой байһан юм. Большевигүүдэй партиин гурбадахи съездын тогтоолнууд революционно хүсэнүүдые эмхидхэхэ тушаа, хаанта правительствые илаха тушаа эли тодо заабаринуудые үгөө. Меньшевигүүдэй Женевскэ конференциин тогтоолнууд хадаа революцида бэеэ даанхай пролетарска политика ябуулхые арсаһан, пролетариадые либеральна буржуазитай союз байгуулхые түлхижэ, буржуазиин мэдэлдэ пролетариадые оруулхые дурадхаһан байха юм.

Съездын тактическа шугамые нэбтэрүүлэн танилсуулха ба меньшевигүүдэй Женевскэ конференциин тогтоолнуудые шүүмжэлхэ ябадал хадаа съездын һүүлээрхи шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно гэжэ Ленин зааһан байна.

Большевистскэ тактикын гениальна үндэһэ һуурие ба меньшевигүүдэй тактикын эли тодо шүүмжэлэлые В. И. Ленин «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика» гэһэн ном соогоо үгэһэн байна. Революциин шэнжые, тэрэнэй хүгжэлтын хүсые, тэрэнэй перспективэнүүдые, революцида пролетариадай эзэлхэ үүргые ба зорилгые большевигүүд ба меньшевигүүд тад хоёр ондоогоор сэгнэһэн юм гэжэ Ленин тэрэ ном соогоо хэлэнэ.

«Ородой революциин үмэнэ Ленинэй агууехэ габьяань юуб тэхэдэ, — гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ, —Ленин хадаа меньшевигүүдэй түүхэтэ параллельнүүдэй хооһон ябадалые үндэһөөрнь элирүүлжэ ба тэрэшэлэн хүдэлмэришэнэй хэрэгые буржуазиин эдишэдэ үгэгшэ меньшевистскэ «революциин схемын» бүхы аюулые үндэһөөрнь элирүүлжэ гаргаһан байна» (И. Сталин, Ленин тухай, нюур 10).

* * *

Партиин гурбадахи съездын тогтоолнууд, тактикын асуудалнуудаар Ленин ба Сталинай бэшэһэн хойшонхи зохёолнууд революциин шэнэ теорёор марксизмые баяжуулһан ба революционно большевистскэ партиин үндэһэ һуури табиһан байна, тэрэ партиин аша туһаар манай ороной пролетариат 1917 оной октябрьда илалта туйлаа.

Большевистскэ партиин тактическа үндэһэ һууринь болбол империализмда эсэргүү, пролетарска революциин илалтын түлөө, империализмын дарлалтаһаа колониальна ба дулдыданхай арадуудые сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ бусад оронуудай коммунистическэ партинуудые зэбсэглэнэ.

П. Гершман.

Селенгинскэ пароходствын «Маяковский» пароходой команда өөһэдынгөө хүсөөр пароходоо болзорһоонь урид заһабарилаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус пароходой капитан А. Сороковиков пароходойнгоо дэргэдэ байна.

М. Миневэй фото.

АХЫН АЙМАГТА

МАЛ ҮСХЭБЭРИЛГӨӨР ЖЭЛЭЙНГЭЭ ДААЛГАБАРИ ДҮҮРГЭБЭ

Аймгүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айкомой бюро ниитын малажалые хүгжөөлгөөр колхозуудай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзэбэ. Мал үсхэбэрилхэ 1950 оной даалгабариие бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн Кировэй нэрэмжэтэ колхозые (түрүүлэгшэнь Марзаев, парторгнь Самаева) мүрысөөндэ илаа гэжэ тоолобо. Энэ колхоздо дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

ҺАРА СОО 4 БУЛГА БАРИБА

Аймагай мэргэжэлтэ ангуушан Шарлай Аюшеев февраль һара соо 4 булга бариһан байна. Тэдэ булгадайнгаа арһа «Заготживсырьёгой» контородо тушаажа, 3500 түхэриг абаба.

АЖАЛТА ҮДЭРТӨӨ 11750 ТҮХЭРИГ

1949 ондо Кировэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан нүхэр Даша Патархеев өөрынгөө һамган Янжима ба басаган Долгор гэгшэдтэеэ 2000 ажалта үдэр олоһон байна. Жэлэй олзо хубаарилтаар энэ бүлэ 11750 түхэриг мүнгэ ба мүн нэмэлтэ түлбэридэ 3 унага абаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Патархеев даажа байһан 56 гүүдһээ 55 унага абажа, хороолтогүйгөөр тэнжээһэн байха юм. Энэ жэлдэ 59 гүүнһээ 59 унага абажа, хороолтогүйгөөр тэнжээхэ байна.

ХАЙНАГУУДҺАА 787 ЛИТР ҺҮ ҺААБА

Үнгэрэгшэ жэлдэ «Улаан Аха» колхозой залуу һаалишан Хамат-Сырэн Дугарова хайнаг үнеэн бүриһөө 787 литр һү һаажа, үндэр амжалта туйлаа.

А. Модонов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Дутагдалнуудаа шууд усадхаха

Апрелиин 23-да Иволгын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо. XVI областной партийна конференциин дүнгүүд тухай ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиев элидхэл хэбэ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан хадаа ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхэ, хабарай полевой хүдэлмэринүүдые һайнаар бэлэдхэхэ ба бэелүүлхэ, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха тухай асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулба.

Аймаг дотороо эгээл томо «Улаан Оронго» колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Лхамажапов, Кишектуев большевистскэ эрид шанга шүүмжэлэлдэ оробо. Эдэнэр болбол аймагай партконференци дээрэ гараһан шүүмжэлэлһээ ямаршье тобшолол хэнгүй, хэмжээ-ябуулгануудые хойно хойноһоонь унагаадаг. Тиимэһээ тус колхозой ниитын малажал тон муу байдалда оронхой. Энэ колхоз болбол таряанажалай талааршье ехэхэн хожомдожо ябана. Үрһэнэй фонд бодото дээрэ тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй, агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнэгүй, ажалай жаяг заршам энэ колхоздо муу.

Полевой хүдэлмэринүүдэй удаа-руулагдажа байһан тухай нүхэд Брянский, Танхасаев болон бусад хэлэбэ.

Аймгүйсэдкомой хүдөөгэй ба колхозно байгуулалтын таһагые даагша нүхэр Бурдуковский малай байра барилгые түргэдхэхэ тушаа асуудалда тогтобо. Аймагай түрүү колхоз «8 марта» шухала хэрэгтэй лесоматериалнуудые гүйсэд бэлдэһэн ба хараалагдаһан объектнүүдые барижа эхилбэ. Гэбэшье, колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд ниитын малажалда шухала анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, «1-ое Мая» (түрүүлэгшэнь нүхэр Загузин), Ленинэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Овчинников), Молотовой нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыденов) колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд шухала хэрэгтэй лесоматериалай арбанай нэгэ хубииеншье бэлдээгүй байха юм.

Колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ тухай, хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэдэг баримтанууд тухай гүрэнэй банкын отделениие эрхилэгшэ нүхэр Базаров, аймагай финансова таһагые даагша нүхэр Дансарунов, ахалагша землестроитель нүхэр Содномов болон бусад хэлэбэ. Газар эдэлхэ тухай хуулиие эбдэхэ ябадал колхозуудта гарадаг байбашье, аймагай хүтэлбэрилхы органууд энээндэ саг үргэлжэ һанаагаа табинагүй. Хүдөө ажахын Уставые зарим коммунистнуудай эбдэһэн тухай гомодолнууд ороһон байбашье, эдэ коммунистнууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээгүй байха юм гэжэ нүхэр Содномов хэлэбэ.

Эхин партийна организацинууд, мүн партиин айком болбол идеологическа хүдэлмэриин асуудалнуудта анхаралаа хүсэд һайнаар хандуулнагүй гэжэ нүхэр Цыжибон, Курбатов хэлэбэ. Естественно-научна пропаганда һулаар ябуулагдана.

Партиин айком эхин партийна организацинуудта шухала туһаламжа үзүүлнэгүй гэжэ эхин парторганизацинуудай секретарьнууд нүхэд Зайцев, Гармаев, Тогочиев болон бусад хэлэбэ.

— Би залуу партийна хүдэлмэрилэгшэб, — гэжэ нүхэр Зайцев хэлэбэ. — Намайе эхин парторганизациин секретарь болгон һунгаһанһаа хойшо гурба шахуу һара үнгэрөө. Партийна хүдэлмэриин олон асуудалнуудые би мэдэнэгүйб. Зүгөөр энэ үе соо манайда айкомһоо нэгэшье хүн ерээгүй, намда туһаламжа үзүүлээгүй.

Партиин айком ба аймгүйсэдком кадрнуудые шэлэн олохо асуудалда ехэнүүд дутагдалнуудтай. Хүдэлмэриин нэгэ участогта хүдэлмэри унагааһан хүниие үүдэлмэриин нүгөөдэ адли гү, али бүри харюусалгата участогта дэбжүүлдэг ушарнууд мүнөө болотор үзэгдэдэг гэжэ эдэбхитэд баримталан хэлэбэ. Жэшээлхэдэ, пищекомбинадай хүдэлмэриие унагааһан ба гүрэнэй мүнгэ үбэршэлһэн Кофанов коммунальна ажахын таһагые даагшаар томилогдоһон байна. Гадна, колхозой правлениин шэнэ составта һунгалтануудай болоходо колхознигуудай һунгангүй орхиһон нүхэр Бурдуковская аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһагые даагшаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

Аймагай ба областной партийна конференцинүүдэй шиидхэбэринүүдэй удаанаар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай, колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, участково медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ бүдүүгээр хандадаг ушарнуудай байһан тухай, хүдэлмэриин шухала условинуудые тэдэ мэргэжэлтэдтэ байгуулдаггүй тухай партиин айкомой секретарь нүхэр Ткачев хэлэбэ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан XVI областной партийна конференциин шиидхэбэринүүдые гүйсэд бүрин һайшааһан, тэдэниие түргөөр бэелүүлхэ тушаа практическа хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан шиидхэбэри абаба.

В. МАЯКОВСКИЙ

БЛЭК ЭНД УАЙТ[1])

Гаванные хилам гээд
харааршье һаа,
Гайхалай орон,
диваажан орон.
Пальма доро фламингод
байна зогсон.
Бүхы Ведадода[2]) колларио[3])
сэсэглэн ухаарна.
Гаваннада бултадаа
тодоор хубаарна:
Сагаануудта доллар,
харануудтань — байхагүй.
«Энри Клей энд Бок лимитэйдэй[4])
дэргэдэ
тиимэһээ Вилли
щеткотой зогсоно.
Гараха түрэхэһөө Вилли
олые арилгаа —
гансахан тооһониинь
һүри һөөг болохол,
тиимэһээ үһэниинь
шордон шэнгэрээ,
тиимэһээ гэдэһэниинь
саашаа шэргээ.
Баярайнь һолонго
бүрүүл бүдэхихэн:
зургаахан час соо
һажаад абадаг хүн,
ямар нэгэ хулгайшан,
портовой инспектор
ябуудтаа хаяхалтай
негртэ цент.
Зутар хирэ, шорой тооһонһоо
зугадажа хайшаа арилхабши юрдөө?
Хэрбээ толгойгоороо
ябадаг һаа хүнэй,
хэды ехэ шорой
аршаха байгааб;
толгойн үһэн
тоогүй олон,
хүнэй хүлнүүд
оройдоол хоёрхон.
һаргама һайхан Прадо[5])
ойхонуур яларна.
Джаз хүгжэм гоёор
аалирна, шангарна.
Ухаагаар дутуушаг хүн
Гаванна үнэхөөрөөш
урданай диваажан гээд
этигэн шүтэхэл.
Виллиин толгой
сэсэншье бэшэл даа,
биратай үрһа
хэншье тарнагүй,
болохотой шанартай
ургасаш гараагүй.
Масвогой памятнигай
шулуунһаа хатуугаар,
мартахагүйгөөр Вилли
нэгыел хадуугаал:
«Сагаан хүн ананасай
амтатайеиь шэлэдэг,
хара хүн гутанхай
буритайень эдидэг.
Сагаан хүн ажалай
сагааниинь хэдэг,
хара хүн ажалай
харыень хэдэг».
Үсөөхэн асуудалнууд
Виллиин толгойе
үрэмдэжэ нүхэлэн
химэлжэ байдаг.
Хатуугай хатуу
нэгэл асуудалые
хадагалжа Вилли
ябадаг байба.
Гаһархаи асуудалай
ерэмсээр Виллиин
гарһаа унашоо һэи аршуул щётнонь.
Тэрэ асуудалай
һанагдаад байхада,
тэнгэриин үүлэнһээ
хубхин сагаан
сахарай корольнуудһаа
һүртэй дорюун,
Энри Клей гэдэг
сигарын корольдо
этигэжэ ерэбэ ха
Вилли золгон.
Тарган обор тэрээндэ
негр ойротоод,
таатайгаар амаршална ха:
«Ай бэг ер пардон, мистер Брэгг!
саб сагаан
сахарые яахадаа,
хаб хара
негрнүүд хэнэб даа?
Хара сигара
һахалдатнай таагүйл,
хара һахалтай
негр хүндэ
хабатайгаар таарахал.
Сахартай кофе
ууха дуратай һаа,
сахараа өөрөө
хээд туршагты».
Миинтээр үнгэрхэгүй
иимэ асуудалынь,
сагаан байһаи король
шаб шара болошобо.
Ара тээшээ
эрьелдэтэрээ
альгадан ёбороод, король,
зутарһан перчаткаа
хоюулайнь хаяжархёод,
Зугадан саашаа
ябашоо бэлэй.
Ботаникын
гайхамшагууд
тойроод
сэсэглэнэ.
Бананууд
набшаһаа
надхуулан
гүрэнэ.
Хамарай шуһатай
гараа негр
халаглан аршаба
дотор үмэдэндөө.
Шаалгаһан хамараа
зосоошонь унхидаад,
шанаагаа барижа негр
щеткобо абаба.
Иимэ асуудалаар
Коминтерндэ, Москвада
хандаха ушартай
байһанаа тэрэ
хаанаһаа юрэдөө
мэдэхэ гээшэб?

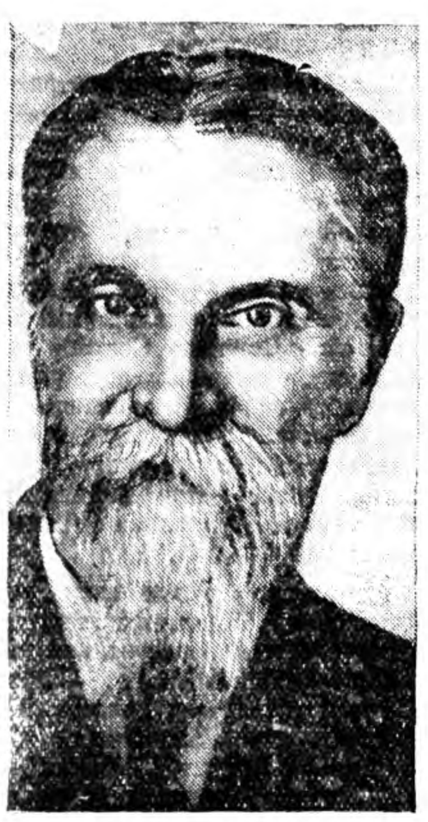
Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ оршуулба.

1) Блэк энд уайт—хара ба сагаан (англ.).
2. Колларио—гаваниин сэсэгүүд.
3) Ведадо—баяшуулай квартал.
4) Лимитейд-акционернэ общество.
5) Прадо—Гаваннын гол улица.

Манай календарь

К. А. ТИМИРЯЗЕВ

(Нүгшэһэнһөөнь хойшо 30 жэлэй ойдо)

...дой агууехэ эрдэмтэн, мате...тическэ наукын түлөө тэм..., советскэ дүлэтэ патриот ...т Аркадьевич Тимирязевай ...–1920) нүгшэһэнһөө хойшо ...ой апрелиин 28-да 30 жэл ...бо.

...уехэ эрдэмтэ, дарвинист ... Тимирязев болбол өөрынгөө ...ажабайдал ба ажал-ябуулгые ... оронойнгоо наукын хүгжэн ...лгада зорюулаа. Тэрэ хадаа ...ондо Петербургска универси... ороһон болобошье, револю...о үзэлтэй болоһон дээрэһээ ... жэл үнгэрөөд байхада тэн... гаргагдаһан байгаа. Гэбэшье, ... дураараа һуража, универси... дүүргээд, ургамалнуудай ...логиин — ургамалнуудай тэ...эй, амисхалай, ургалтын ба ...лтын процессүүд тухай нау... талаар мэргэжэлтэй болобо. ...итэ хадаа арадта туһа хүргэ...рилгоор энэ мэргэжэл шэлэн ...н юм.

...рэ хадаа газарай ургаса үгэл...дээшэлүүлэн, ородой таряаша... ажабайдалые һайжаруулха ... патриотическа эрмэлзэл дээ... үндэһэлэн, дарвинист болоһон .... Тэрэ хадаа өөрынгөө үеын ... биолог байһан дээрэһээ Эхэ ...о сүлөөлэлгэдэ туһалжа ша... хүсые дарвинизмын хүгжэлтэ ..., идеализмые элирүүлэн со... дотор хараһан байна.

... И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ...ын наукануудай Бүхэсоюзна ...емиин сесси дээрэ 1948 ондо ... элидхэл соогоо Т. Д. Лы... нигэжэ хэлээ һэн:

«...литэ ехэ биологууд—дарви...үүд В. О. Ковалевский, И. Мечников, И. М. Сеченов ба ...гаяа К. А. Тимирязев ёһотой ...итэдтэ байдаг эрмэлзэл орол... гарган, дарвинизмые хам...һан ба хүгжөөһэн байха юм». ...мирязев болбол дарвинизмые ... саашань хүгжөөһэн, тэрээнэй ...риалистическэ удхашанарые ... гүнзэгырүүлһэн байна. Тэрэ ... Мичурин шэнги творческо ...инизмын түлөөлэгшэ мүн бай... Тимирязев хадаа дарвиниз... материалистическэ гол үндэ... хамгаалан, идеалистическэ ху...хуурмаг сурталнуудта эсэргүү... тэмсэдэг байгаа.

...таникын талаар тэрээнэй зохёоһон научна зохёолнууд эрдэмтые бүхы дэлхэй дээрэ алдар суутай болгоо. Тимирязев болбол байгаалиие шудалалгын асуудалнуудаар научна гайхамшагта номуудые, тэрэ тоодо «Ургамалнуудай ажабайдал», «Чарлз Дарвин ба тэрээнэй һургаал» гэһэн зохёолнуудые бэшэһэн байха юм.

К. А. Тимирязев Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциие тон халуунаар амаршалан угтаа һэн. Тэрэ хадаа үндэр наһатай ба бэе муутай болоһон байбашье, советскэ байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадаа. Московско Соведэй гэшүүн байһан юм. Агууехэ Ленин болбол Тимирязевые угаа үндэрөөр сэгнэдэг байгаа.

Ленин—Сталинай агууехэ туг доро жагсаһан элитэ ехэ эрдэмтын образ манай наукые зоригжуулна. Советскэ мичуринецууд болбол Вейсман — Мендель — Морганой реакционно һургаалда эсэргүү тэмсэлдээ, социалистическэ үйлэдбэриие дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан аша үрэтэ ажал-ябуулгадаа Тимирязевай идеягээр ба жэшээгээр зоригжуулагдана.

Советскэ арад агууехэ эрдэмтын арюун дурасхаалые угаа ехэ хүндэлэлтэйгөөр ёһолно.

Культурна ажабайдалай хронико

...ын аймагай Дэрэстэйн сомо... Карл Марксын нэрэмжэтэ кол... радиоузелтай боложо, колхоз...удай 30 гэртэ репродуктор ...даа. Тус колхоз мүн телефон... болоо.

А. Дондоков.

* * *

...йгын аймагай центрын куль... байшангай самодеятельность ...рай тарилгын үедэ колхозуу... таряанажалай ба тракторна ...дануудаар ябажа харуулха ...ертнэ программа бэлдэбэ. ...граммадань пьесэ аккробати... номернууд, дуунууд ба хатар .... Тус бригадатай хамта нүүдэл ...лиотекэ ябалсаха байна.

Л. Бондаренко.

* * *

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоз клубаа заһабарилжа, уран гоёор түхеэрбэ. Колхозой залуушуул үдэшэндөө клубтаа олоороо сугларжа, газетэ, журнал уншадаг, шатар, даам табидаг болонхой.

Д. Дабаев.

* * *

Бичурын аймагай Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз шэнэ һуурин дээрэ 200 хүнэй һууритай клуб барихань. Мүнөө колхозой барилгын бригада клубайнгаа барилгада хэрэглэгдэхэ материалнуудые бэлдэжэ эхилээ.

Д. Хандажапов.

Тарилгада газараа һайнаар бэлэдхэхэ

МТС-үүдтэ найдаад, миил һуужа болохогүй

Апрелиин 20 гаранаар Иволгын аймагай олонхи колхозуудай тарилгын талмай гэдэжэ, эртын борнойлго, культиваци болон хахалалгые жэгдэрэн ябуулхаар болоо. Гэбэшье, эндэ тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ унжагайруулагдажа байна. Аймагай колхозууд 14829 гектар пар ба намарай парые борнойлхо ёһотой. Теэд энэ хүдэлмэриие саг соонь эхилээгүй дээрэһээ аяар мүнөө хүрэтэр эртын борнойлгын түсэбые хахадлаашьедүй байха юм. Олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хүйтэн хабар болобо, газарнай гэдээдүй гэһэн шалтаг баридаг. Үнэнтэ байдалыень шалгахада, тиимэ бэшэ, харин апрелиин 15-һаа захалжа түүбэрилэн борнойлгые ябуулхаар аргатай байгаа.

Жэшээлхэдэ, «Авангард» колхозой поли дээрэ Иволгын МТС-эй нүхэр Иннокентий Каленых гэгшын бригада даажа абаһан газарайнгаа гэдэмсээр эртын борнойлгые түүбэрилэн эхилһэнэй ашаар хоёр үдэрэй турша соо түсэбөө дүүргээд, газар хахалжа эхилһэн байха юм. Тиихэдэнь, «Авангард» колхозой хүтэлбэрилэгшэд газар гэдээгүй гэһэн һаналаа табингүй мэнэ һая болотор морин борнойнуудые болон плугуудые поли дээрэ гаргаагүй байба. Юрэнхы дээрэ абаад үзэхэдэ, олон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгые имагтал тракторна бригадануудта найдажархёод мори унаае элсүүлэнгүй, миил байжа, үнэтэ сагаа үнгэргэнэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 500 гектар пар ба намарай пар борнойлхо аад, оройдоо 200 гектар трактораар борнойлуулһан байха юм. Тэрэшэлэн Молотовой, Калининай нэрэмжэтэ, 17 партсъезд, «Майн 1» колхозууд тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдтэ мори унаае гаргангүй, газарай шиигнойтые хатаажа байна. Дурсагдагша колхозуудта эртын борнойлгын түсэб оройдоо 40—58 процент дүүргэгдээ.

Гадна, зарим колхозууд нёдондо таряа хуряаһан талмайнууд дээрэһээ һолоомоёо суглуулжа абаадүй байһаар. Энэнь механизаторнуудай хүдэлмэридэ һаад хэжэ байха юм. Аяар мүнөө хүрэтэр тракторна бригадануудые туһалбариин хүдэлмэрилэгшэдөөр гүйсэд хангаагүй байһан колхозууд эндэ бии. Жэшээлхэдэ, «Улаан Оронго» колхоз гурбан бригадануудта тоо бүридхэгшэд-заправщигуудые үгөөдүй байха юм. Мүн энэ колхоз трактористнуудай байха вагончигуудые бэлэдхээгүй. Тиимэһээ тракторна бригадын зарим гэшүүд гэр гэртээ бусажа хонодог.

Аймагай колхозууд тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдые унжагайруулхатаяа хамта, мүн үрһэ андалдаха, тэрэнэй ургаха шадалыень дээшэлүүлхэ хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр ябуулжа байха юм. Дээрэ дурсагдагша «Улаан Оронго» колхозой үрһэнэй эхэнхи хубинь кондиционно бэшэ байба. Гэбэшье, тэрэниие һэлгэлгые шамдуулагданагүй Мүн «Коминтерн» колхоз иимэ байдалтай.

Аймаг дотор полевой хүдэлмэринүүдэй унжагайруулагдажа байһые һайса мэдэбэшье, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай хүтэлбэрилэгшэд колхозуудһаа шанга эрилтэ хэнгүй, һанаа амар һуужа байна.

Иволгын таряашад энэ жэлдэ үргэлжэдөө үндэр ургаса хуряаха уялга абанхай. Тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада газарай элдүүрилгые түргэнөөр ба эрхим шанартайгаар ябуулжа, хурьһээ тарилгада һайнаар бэлэдхэхэ ёһотой гээшэ.

А. Антонов.

Тракторнуудай частьнуудые өөһэдөө хэнэбди

Тарилгын халуун үе соо тракторай эбдэрһэн, хухарһан частьнуудые тэрэ дары шэнээр бүтээхэ гэешэ трактористнуудта тон ехэ туһаламжа болодог. Һүни үдэршье байгаа һаань, эбдэрһэн частьнуудые шудхаад үгэхэбди гэжэ өөрынгөө уялга соо бэшэһэн байгаабди.

Шестернэ, регулятор, Б-20 гэжэ распределителэй шестернэ гэхэ мэтэ урдань манайда бүтээгдэдэггүй частьнуудые мүнөө шудхадаг болонхойбди.

МТМ-гэй эрхим стахановецууд—токарьнууд Доржиев, Свиридов гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 200 процент дүүргэдэг ба тэдэнэй хэһэн юумэнь ходоодо һайн шанартай байдаг. Мүн слесарь нүхэр Болшунов үдэр бүриингөө даалгабариие 200 гаран процент дүүргэнэ. Залуу дархан Коневин гэгшэ детальнуудые шанартайгаар ба түргөөр бүтээдэг байна. Нүхэр Коневин һаянай ажаллабашье, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй дархан болонхой.

Һаяхан үнгэргэгдэһэн механизаторнуудай суглаан дээрэ хабарай тарилгын үедэ ажалайнгаа нормые хүн бүхэн 350 процент хүрэтэр дүүргэхэ, Хонхолойн МТС-эй нүхэр Горюновой хүтэлбэрилдэг бригадын жэшээгээр газартаряалангай үндэр культура туйлаха гэһэн уялга абаад, хоорондоо социалистическэ мүрысөөнэй договор баталаабди. Манай МТС-эйхид Баргажанай аймагай Куйтунска МТС-ые социалистическэ мүрысөөндэ уриһан байна.

Т. Солоненко, Баргажанай МТС-эй МТМ-е даагша.

ҺУРАГШАДАЙ ТУҺАЛАМЖА

Бичурын аймагай Харланай эхин һургуулиин багшанар ба һурагшад үндэр баян ургаса абаха хэрэгтэнь Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо халуун туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр 4 центнер үнеһэ, 1 центнер шубуунай аргал суглуулжа үгэһэн ба 3 гектар сабшаланай талмай сэбэрлэһэн байна.

Улан-Удын почтово конторын почтальон нүхэр Ф. А. Лиханова энэ ажалда 1946 онһоо хойшо таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Фелофея Абрамовна Лиханова өөрынгөө хүдэлмэридэ оролдосотой һайнаар хандадаг юм. Энэ үе соо тэрэнэй хүдэлмэридэ городой ажалшадай зүгһөө нэгэшье гомодол ороогүй. Нүхэр Лиханова газетэ, журнал, бэшэг болон почтоор эльгээгдэһэн мүнгэ эзэдтэнь хаһа саг соонь нарин нигтаар хүргэдэг байха юм. Тэрэ хадаа гүрэндэ олзо доход оруулгын түсэбые һара бүри 110-һаа 120 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Энэ оной 1-дэхи кварталай түсэбые нүхэр Лиханова 112 процент, тиихэдэ апрелиин түсэбые 25 үдэр соо мүн 112 процент дүүргээд байна.

Нүхэр Ф. А. Лиханова большевистскэ хэблэлые тарааха ба тэдэниие захигшадтань хаһа саг соонь хүргэхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тиигэжэ нүхэр Лиханова большевистскэ үнэн үгые олониитэдэ эдэбхитэйгээр дамжуулагша болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ф. А. Лиханова газетэ журналнуудые захигшадтань хүргэхөөр ошожо ябана.

А. Мантаевай фото.

Уншалгын байшан хабарай тарилгын үедэ

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной уншалгын байшангые даагшаар ВКП(б)-гэй гэшүүн нүхэр Ц. Буянтуев хүдэлмэрилнэ. Тэрэ болбол хабарай тарилгын үедэ Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Улан-Удэнгэ» колхозуудай гэшүүдэй ба трактористнуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха гэжэ байна.

Тус байшан бүхы хэмжээ-ябуулгануудайнгаа түсэб үни хада табижа, байшангайнгаа Соведэй ба сомоной ажалшадай депутадуудай соведэй заседаняар баталууланхай. Уншалгын байшангай гэшүүд ба эдэбхитэд тус бүридөө тусхай даалгабаринуудые абаа.

4 полевой станууд культурна түхэлтэй болгогдонхой. Тэндэ лозунгнууд, плакадууд болон портредүүд олон. Мүн показателиин доска, газетын витринэ, радио ба телефон бии. Элдэб һонин номуудтай библиотекэнүүд эмхидхэгдээ. Бүхы бригадануудта «Дайшалхы хуудаһа» гаргаха хэрэгсэлнүүд элбэгээр бэлэдхэгдээ.

Нүхэр Буянтуевай дурадхалаар колхозуудай правленинүүд шэнэ газетэ ба журналнуудые полевой стануудта абаашажа байха тусхай хүнүүдые томилһон байна. Бригада бүхэндэ коммунистнууд, комсомолецуудай дундаһаа агитаторнууд, газетэ уншагшад томилогдонхой.

Нүхэр Вахрушев гэгшын хүтэлбэрилдэг хүдөөгэй лектори колхознигуудта хабарай тарилгын үедэ уншаха лекцинүүдые бэлэдхээ. Тэдэнэйнь дунда «Хүрьһые зүбөөр элдүүрилгэ—ургасые дээшэлүүлгын шухала услови», «Ажалые эмхидхэлгэ хадаа хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэлгын гол услови болоно», «Огторгойдохи юрэ бусын үзэгдэлнүүд» гэһэн ба бусад лекцинүүд оролсоно.

Уншалгын байшангай соведэй гэшүүн нүхэр Н. Вяткин 5 хүнһөө бүридэһэн агитационно-уранһайханай бригада эмхидхэбэ. Тус бригада полевой станууд дээгүүр концертнүүдые харуулха ба лекцинүүдые уншаха юм.

В. Бадашкеев.

Комсомолецуудай политическэ һуралсалые амжалтатайгаар ябуулха

А. ГЕРГЕСОВ,
ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь

...спубликын комсомольско ор...ганизацинууд партийна организа...цинуудай хүтэлбэри доро ба тэдэ...нэй үдэр бүриин туһаламжаар ком...сомолецууд болон залуушуулай ...политическэ эрдэмые дээшэлүүл...хын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуул...жа байна.

...спублика дотор политическэ ...гэгээрэлэй һургуулинуудта 15 мян...ган үлүүтэй хүбүүд ба басагад ...һурана. Тэдэнэй олониинь пар...тийна гэгээрэлэй һургуулинууд...та һурадаг ба бэеэ даан марк...сизм-ленинизмын теориие шудал...на.

...арксизм-ленинизмын теориие ...комсомолецууд ба залуушуулай ...шудалга хадаа событинуудай ...хоорондын холбооое ойлгоходонь, ...юуный хайшан гэжэ хүгжэдэгые ...хойтадаа хайшаа хүгжэхыень гүн...зэгы тодоор мэдэжэ абахадань ту...һатай.

...волгын, Кабанскын, Баргажа...най, Мухаршэбэрэй, Курумканай, ...Заиграйн аймагуудай ба Городо...ой комсомольско организацинуу...дай политһургуулинууд үнгэрэгшэ ...жэлүүдтэ орходоо һурагтгүй эмхи...тэйгөөр хүдэлмэрилнэ. Комсомоль...ско организацинуудай комсомоле...цууд ба залуушуулайнгаа полити...ческэ хэмжээе дээшэлүүлгэдэ шуха...ла анхаралаа табиһанай ашаар ...политһургуулинууд ... программна материалнуудаа һайнаар шудална. Комсомольско организацинуудай олохон кружогууд болон политһургуулинууд һуралсалайнгаа жэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Курумканай аймагай 37 кружогууд ба политһургуулинуудай ехэнхинь һуралсалайнгаа жэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Мүн Баргажанай аймагай комсомольско организацинуудай политһургуулинууд ба кружогууд һуралсалайнгаа жэлые һайнаар дүүргэжэ байна. Гадна, комсомолдо ороодүй 100 үлүүтэй залуушуул политһургуулинууд ба кружогуудай занятинуудта ябалсажа өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлнэ.

Заиграйн аймагай ПЧ—14 комсомольско организациин эхин политкружок һуралсалайнгаа жэлые дүүргэжэ байна.

Гэхэтэй хамта политическэ һуралсалай эмхидхэлдэ, илангаяа политһургуулинууд ба кружогуудай хүдэлмэриин идейнэ удхын талаар ехэнүүд дутагдалнууд гара...

ВЛКСМ-эй Яруунын айком политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриие һулаар хүтэлбэрилнэ. ВЛКСМ-эй айком һайн пропагандистнуудые шэлэн олохын ба бэлэдхэхын тулада багабэшэ хүсэеэ гаргаһаншье һаа, хойшодоо тэдэнэй хүдэлмэридэнь хиналта табидаггүй ба туһалдаггүй байна. Зарим пропагандистнууд дааһан ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг байба. Политкружогуудай пропагандистнуудай хахадынь семинарта хабаадажа шухала теоретическэ ба методическа туһаламжа абангүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тиимэһээ занятинуудай шанар муу байна.

Пропагандистнуудай политическэ гэгээрэлдэ ёһо тэдыгээр хандадаг ушар ехэхэн дутагдалнуудай нэгэниинь болоно. Жэшээнь, эхин политкружогой пропагандист Соболева гэгшэ «Манай агууехэ Эхэ орон», «Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци», «Советскэ социалистическэ байгуулалта» гэһэн темэнүүдые һуралсалайнгаа түсэбөөр 18 час соо шудалха ёһотой аад, оройдоол 6 час соо яаралтайгаар дүүргэжэрхёо.

Кружогууд болон политһургуулинуудай занятинуудта харуулан ойлгуулха зүйлнүүд огто хэрэглэгдэдэггүй ба уранһайханай литература багаар хэрэглэгдэдэг. Энэ хадаа ехэхэн дутагдал болоно.

Марксизм-ленинизмын теориие бэеэ ... даан ... шудалжа шадахаар бэлигтэй олохон комсомольско эдэбхитэд ба албахаагшад Яруунын аймагта бии. Гэбэшье, ВЛКСМ-эй айком бэеэ даагаад һураха һуралсалда оройдоол 9 комсомолецуудые тодорхойлоод, тэдэнэрэйнгээ һуралсалые шалгадагшьегүй, шудалжа байһан зүйлнүүдэйнь тус тус бүлэгүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэдэггүй.

Политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриин һуларһан, занятиие доодо хэмжээндэ үнгэргэдэг ушарнууд занятинуудые туһалдуулхын, программна материалһаа гэгдэхын заримдаа кружогууд ба политһургуулинуудай бутаран тарахын туйлда хүргэдэг байна. Жэшээнь, «Улаан Яруунa» колхозой комсомольско организациин политкружок хүдэлмэрилхэеэ болишонхой. ВЛКСМ-эй айком кружогой хүдэлмэри тушаа нэгэтэбэшэ тогтоол абабашье, абаһан тогтоолдоо ёһо тэдыгээр хандажа кружогой хүдэлмэридэ туһалаагүй. Иимэ ушарнууд мүн Хориин, Зэдын, Прибайкальска, Түнхэнэй аймагуудай, Улан-Удэ городой паровозовагонно заводой ба мяханай комбинадай комсомольско организацинуудта үзэгдэнэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй 2-дохи пленум В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудые үргэн олониитэ зоной шудалхань тон шухала байһаниие тэмдэглээ һэн. Областной комсомольско организацида 1500 шахуу хүбүүд ба басагад Ленин, Сталинай биографинуудые шудална. Сэлэнгын аймагта И. В. Сталинай биографиие шудалалгын 14 кружогууд эмхидхэгдээ. Тэндэнь 400 шахуу хүбүүд ба басагад һурана. Һаяхан «Улан-Удэнгэ», Карл Марксын нэрэмжэтэ, «III Интернационал» колхозуудай комсомольско организацинууд һуралсалайнгаа жэл дүүргэлгын дүнгүүдэй хөөрэлдөө үнгэргөө. Зүгөөр ВЛКСМ-эй ЦК-гэй 2-дохи пленумэй өрилтые зарим комсомольско организацинууд хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Бичурын, Яруунын, Кударын аймагуудай комсомольско организацинууд мүнөө хүрэтэр вождьнорой биографинуудые шудалха кружогуудые эмхидхээгүй байна. Ленин, Сталинай биографинуудые ниитэ залуушуулай шудалха хэрэгые хангаха гээшэ комсомольско организацинуудай зорилго мүн. Агууехэ вождьнорой революционно ажабайдал ба ажал-ябуулгануудһаань манай залуушуул шэн зоригто хүдэлмэридэ һуралсана, коммунизмын хэрэгтэ, пролетарска революциин хэрэгтэ үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлэгдэнэ.

Энэ жэлэй июниин 1-дэ комсомольско политическэ һуралсалай жэл хаа хаанагүй дүүрэхэ байна. Һуралсалайнгаа жэлые эдэбхитэйгээр дүүргэлгэ хадаа комсомольско организацинуудай, комсомолецууд болон залуушуулай шухала зорилго болоно. Энэ зорилгоо дүүргэхын тула комсомольско организацинууд хадаа залуушуулай гэгээрэлэй хүтэлбэриие али болохоор шангадхаха ёһотой. Комсомольско организацинууд болбол бүхы кружогууд, политһургуулинуудай һуралсалайнгаа жэлые эмхитэйгээр дүүргэхын тула хэмжээ абаха ёһотой.

Кружогууд ба политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй дунда ээлжээтэ семинар болон зүблөөнүүдые үнгэргэхэ ябадал шухала туһаламжа үзүүлхэ байна.

Һуралсалай жэлэй һүүлдэ бүхы кружогуудта болон политһургуулинуудта дүнгэй занятинуудые ба марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалагшадта дүнгэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ шухала. Кружогууд болон политһургуулинуудай бүхы шагнагшадтай хэхэ хөөрэлдөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал хангахын тула һурагшад болон пропагандистнууд дүнгэй занятинуудта һайнаар бэлдэхэ зэргэтэй.

Дүнгэй занятинууд һургуулиин экзаменуудһаа ямар илгаатайб гэхэдэ, тэдэнь дэлгэрэнгы хөөрэлдөөгөөр үнгэргэгдэнэ.

Залуушуулай политическэ гэгээрэлдэ штурм хэлгэ хэрэггүй ба тэсэшэгүй байна. Занятинуудаа хараалагдаһан түсэбөөрөө саг саг соонь үнгэргэжэ байха шухала. Комсомольско организацинууд большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгын ёһоор политическэ гэгээрэлэй хүтэлбэридэхи дутагдалнуудаа элирүүлхэ ба тэрэ доронь усадхаха ёһотой.

Сталинска область. Авдеевскэ районой Бакинска комиссарнуудай нэрэмжэтэ колхозой клуб хадаа тосхоной культурна ажабайдалай центр болоо. Клубта ураһайханай самодеятельностиин кружогууд худэлмэрилнэ, кинофильмнууд харуулагдана, лекцинууд уншагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: газартаряалангай ногоо тарилсаһан полиин системэ тухай лекци колхознигууд шагнажа байна. Тэрэ лекци «Днепро» гэжэ магнитофон дээрэ бэшэгдэһэн байгаа.

(ТАСС-эй фотохронико).

„Бурят-Монголой Үнэн“ газетын нэрэмжэтэ эстафетэ

Майн 7-до хэблэлэй үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан, «Бурят-Монголой Үнэн» газетын нэрэмжэтэ спортивна эстафетэ түрүүшынхеэ үнгэргэгдэхэнь. Энэ эстафетэ болбол физкультура ба спорт тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые бэелүүлхэ, физкультурнигуудые улам олошоруулха, тэдэнэрэй спортивна шадабарие дээшэлүүлхэ ба хүнгэн атлетикээр, ГТО-гэй значогуудта нормонуудые тушаалгаар занятинуудта ажалшадые олоор элсүүлхэ зорилгоор үнгэргэгдэхэ байна.

Эстафетын старт «Б. М. Үнэн» газетын редакциин байшангай тэндэһээ эхилээд, Ленинэй улицаар Соведүүдэй байшан хүрэтэр, тэндэһээ Соведүүдэй гостиницын, «Прогресс» кинотеатрын хажуугаар тойрожо, «Б. М. Үнэн» газетын редакциин байшан тушаа финиш болохо байна. Энэ маршрут 2300 метр утатай ба 7 этаптай байха юм.

Эстафетэдэ городой бүхы предприятинууд, эмхи зургаанууд, һуралсалай заведенинүүд, спортивна һайндуранай обществонууд, һургуулинууд хабаадалсаха. Эмхи зургаан бүхэн 7—7 хүнһөө бүридэһэн командануудые шадаал һаа олоор хабаадуулхаяа оролдохо зэргэтэй. Мүрысөөнэй дунгүүд эрэшүүл, эхэнэрнүүд, эдиршүүл, басагад гэһэн группануудаар илгагдан гаргагдаха байна.

Хүсэд бэшэ мэдээгээр, энэ мүрысөөндэ «Медик» гэжэ һайндуранай спортивна обществын —8 команда, «Динамын»—5, ПВЗ-гэй «Локомотивай» —10, «Большевигэй» —4, «Наукын» —5, транспортын «Локомотивай» —3, «Ажалай резервнүүдэй» —5, «Звездагай» —2, «Спартагай»—3, гэгээрэлэй Министерствын дэргэдэхи физкультурнигуудай курсын —2, һургуулинуудай —4, шэлэй заводой —2, кондитерска фабрикын —2, хэлхеэ холбооной Управлениин — 1 команда хабаадалсаха болоно.

Мүнөө спортсменүүд-хүнгэн атлетигүүд тус тустаа бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулжа захаланхай.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ машина бүтээлгын техникумэй, ПВЗ-гэй спортсменүүд, «Динамо» стадион дээрэ «Наука», «Динамо» гэжэ һайндуранай спортивна обществонуудай ба гэгээрэлэй Министерствын дэргэдэхи физкультурнигуудай курсын хүнгэн атлетигүүд мүрысөөндэ бэеэ бэлдэжэ байна. Гэбэшье, «Спартак», транспортын «Локомотив», «Большевик» обществонууд эстафетэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри һулаар эрхилнэ.

Физкультурна, комсомольско, профсоюзна бүхы организацинууд эстафетэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ гол анхаралаа хандуулжа, олонниитын хабаадалгатай спортивна энэ мүрысөөе улам дэлгэрүүлхэ үүргэтэй. Тиимын тула хүдэлмэришэд, албахаагшад, һурагшадай дунда тэрээн тухай ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха шухала. Илангаяа ГТО-гэй үбэлэй нормонуудые тушааһан спортсменүүдые эстафетэдэ хабаадуулжа, ГТО-гэй зунай нормонуудые тушаалгаха, мүн спортивна секцинүүдтэ хабаадуулха шухала.

Эстафетэдэ хабаадалсаха спортсменүүдые наһаарнь илгажа, эрэ эхэнэрнүүдэй группанууд болгоод, бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулхыень тренернүүдтэ даалгаха шухала. Эстафетэдэ хабаадалсахын тула гүйгөөшэ хүн бүхэн 10—15-һаа үсөөн бэшэ тренировко хэхэ уялгатай.

Эстафетэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ба тэрэниие үнгэргэлгэ хадаа ниитын спортивна һайндэр болохо зэргэтэй.

Мүрысөөндэ түрүү һууринуудые эзэлһэн командануул «Бурят-Монголой Үнэн» газетын дамжуулгын шангуудта ба грамотануудта хүртэхэ юм.

К. Шапров,
эстафетын главна судья.

Эстафетэдэ хабаадалсахын түлөө

Зунай спортивна сезон Майн 1-нэй ба хэблэлэй үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан, «Б. М. Үнэн» газетын нэрэмжэтэ эстафетэнүүдые үнгэргэлгөөр нээгдэхэнь.

Мүнөө Улан-Удын спортсменүүд энэ эстафетэдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ захалаа. «Динамо» гэжэ һайндуранай спортивна общество апрелиин эхинһээ хойшо тренировочно 8 занятинуудые үнгэргөө. Энэ общество «Б. М. Үнэн» газетын нэрэмжэтэ эстафетэдэ 5 командануудые табихань.

Тэрэшэлэн «Наука» гэжэ общество мүрысөөндэ олон хүнүүдые хабаадуулха зорилгоор бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байна.

Зооветинститудай директор нүхэр Омельченко, һайндуранай спортивна обществын түрүүлэгшэ Терлецкий, эдэбхитэд-физкультурнигууд Соловьева, Коровкин гэгшэд спортдо олонниитые үргэнөөр хабаадуулха хэрэгтэ ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

А. Игумнов.

Ажалай үдэрэй һүүлээр городой бүхы стадионууд дээрэ физкультурнигуудай тренировочно занятинуудые үнгэргэлгэ олошороо. Тэдэнэр «Б. М. Үнэн» газетын нэрэмжэтэ эстафетэдэ хабаадалсахаар бэеэ бэлдэнэ.

«Медик» гэжэ һайндуранай спортивна общество олон тоото гэшүүдтэй юм. Энэ общество эстафетэдэ 8 командануудые табихань. Тиин тэдэнэр мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые заабол эзэлхэ зорилгоор бэлэдхэл хэжэ байна.

К. Наумов.

Советскэ профсоюзуудта Лондонско профсоюзуудай эльгээһэн бэшэг

ЛОНДОН, апрелиин 26. (ТАСС). 150 мянга үлүүтэй хүдэлмэришэдые түлөөлдэг, лондонско 53 профсоюзна организацинуудай түлөөлэгшэд митингдэ сугларба. Эдэнэр хадаа Советскэ Союз ошохо английска хүдэлмэришэдэй делегациин гэшүүдтэ захяа үгэбэ.

Советскэ профсоюзуудай гэшүүдтэ эльгээхэ бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. «Таанадые амаршалха зуураа, бидэнэр болбол атомна бомбые ба бусад аюулта зэбсэгүүдые хоримжолхо ябадал туйлахын тула бүхы хүсэлэлгэеэ гаргахабди, иимэ хэрэгэй түлөө таанадай тэмсэжэ байһые мэдэнэбди.

Манай хоёр оронуудай хоорондын худалдаа наймаан саашадаа алишье талада ашагтайгаар үргэдхэгдэхэ бээз гэжэ найданабди.

Советскэ Союзһаа энэ делегациин бусажа ерэһэнэй һүүлээр мандаа англо-советскэ хани барисаанай һара үнгэргэгдэхэ, тиихэдэ танай орон тухай үнэн ушарые хөөрэжэ үгэхые ба хоёр оронуудайнгаа хоорондо эб найрамдал ба үргэн ехэ худалдаа наймаа туйлахые оролдохобди».

Польшын ажалшад Майн 1-эй хүндэлэлдэ эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаба

ВАРШАВА, апрелиин 25. (ТАСС). Варшавска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Польшын ажалшад майн 1-эй хүндэлэлдэ эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаба. Силезиин горнягууд, Лодзинско текстильщигүүд ба варшавска металлургнууд эб найрамдалай вахтада түрүүлэн жагсаа.

Энэ хүдэлөөндэ зарим хүдэлмэрилэгшэдһөө гадна, шахтануудай, фабриканууд болон заводуудай бүхэли коллективүүд хабаадана. Лодзидо 15 мянга шахуу текстильщигүүд эб найрамдалай вахтада жагсаа.

Польшодо ехэ металлургическа завод баригдажа эхилбэ

ВАРШАВА, апрелиин 25. (ТАСС). Арадай ажахын 6 жэлэй түсэбтэй зохилдуулан Польшодо «Новая Гута» гэжэ тон ехэ металлургическа заводой барилга Краковай дэргэдэ эхилбэ.

Заводой барилгада Советскэ Союз ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

«Новая Гута» заводой үйлэдбэриин хүсэ шадалынь дайнай урда тээхи польско бүхы металлургическа промышленностиин үйлэдбэриин хүсые үлүүлэн, тиин гол түрэлэй продукци бүтээн гаргаха талаараа мүнөө байгаа польско металлургическа бүхы заводуудай үйлэдбэриин хүсэндэ дүтэ ошохо байна.

Хитадтахи аграрна реформо

ПЕКИН, апрелиин 25. (ТАСС). Хойто Хитадай һая сүлөөлэгдэһэн районуудта аграрна реформо хэгдэжэ дүүрээ. Хойто Хитадай ехэнхи хубидань феодальна ёһоор газар эдлэхэ системэ бүримүһэн үгы хэгдээ, таряашад хүдөө ажахын үйлэдбэри ехэдхэхэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо.

Хитадта модо тарилга

Хэбэй, Шаньси, Чахар ба Суйюань провинцинуудта модо тариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Энэ жэлдэ эдэ провинцинуудта 130 миллион модо һуулгагдаха байна. Мартын 15 болотор Хэбэй провинцида 1559 мянган модон таригдаа.

Калганай муниципалитет (Чахар провинци) модо тариха ба хамгаалха хүдэлмэри ударидаха тусхай комитет байгуулаа. Суйюань провинциин арадай засагууд 2430 мянган модо һуулгаха гэжэ шиидэбэ. Нютагай хүн зоной дэмжэлгээр мүнөө энэ шиидхэбэринь бэелүүлэгдэжэ байна.

Франции демократическа хэблэл хамгаалха хүдэлөөн

ПАРИЖ, апрелиин 25. (ТАСС). Демократическа хэблэл хамгаалха кампани Францида амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Тэрэ кампани хадаа французска коммунистическэ партиин 12-дохи съездын уряагаар эхилэгдэһэн байгаа. «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, демократическа газетэнүүдэй туһада мүнөө 914 мянган франк суглуулагдаа.

Италиин хүдөө ажахын кооперативуудта советскэ тракторнуудые үгэлгэ

РИМ, апрелиин 25. (ТАСС). Италиин таряашадай хүдөө ажахын кооперативуудта советскэ кооперативна организацинуудай бэлэглэһэн советскэ 20 тракторнуудые үгэлгэ һаядаа Реджо-Нель-Эмили городто баярай ёһолон байдалда болоо. Тус бэлэгые абахын тула «Кооперативуудай национальна лигиин» эмхидхэһэн һайндэртэ, Центрсоюзай шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Д. С. Тимофеев ударидагшатай советскэ кооперативна делегаци СССР-һээ ерээ.

Бэлэгүүдые үгэлгын үедэ байлсахын тула городой бүхы хүн зон ба дүтэ шадарай деревнинүүдэй олон мянган таряашад, батрагууд сугларһан байна. Гэрнүүдэй хананuудта няагдаһан плакадуудынь Советскэ Союзай арадуудай ба итальянска арадай хоорондын хани барисаанда, советскэ кооперативна делегациин ерэлгэдэ зорюулагдаһан байба.

Тэдэ плакадууд дээрэнь иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнхэй байгаа. Итали худар американецуудай буу зэбсэг асаржа байхадань, харин Советскэ Союз амгалан тайбан ажалай зэбсэгүүдые Италида эльгээбэ, эдэнь итальянска деревниин ажалшадай байдалые һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдана.

«Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Манда амгалан байдал асарагша советскэ делегаци мандаха болтогой!», «Советскэ кооператорнуудта амар мэндэ!»—гэһэн баярай үгэнүүд тэдэ плакадууд дээрэ бэшээтэй байгаа.

Советскэ кооперативуудай бэлэглэһэн тракторнууд хадаа «Кооперативуудай национальна лигеэр» Салерно, Потенца, Катандзаро, Мессина, Палермо ба Катани провинцинуудта тогтоогдохо машинно-тракторна станцинуудай гол ядронь болохо юм.

Реджо-Нель-Эмилиин центральна талмай — сүлөөгэй талмай — дээрэ тэрэ үдэр городой ба дүтэ шадарай деревнинүүдэй ажалшадай митинг боложо, 30 мянга үлүүтэй хүн сугларaa. Эдэнэрэй барижа ерэһэн плакадууд болон лозунгнуудтань — бүхы арадуудай хани ба эб найрамдалай үнэн хамгаалагша Советскэ Союзда дурлалгын ба амаршалгын үгэнүүд бэшээтэй байба. Американска империалистнуудаар ба тэдэнэй итальянска барлагуудаар бэлэдхэгдэжэ байгаа шэнэ дайнда эсэргүү тэмсэлдэ уряалһан уриянууд дэлгээтэй байгаа.

Митингые Реджо-Нель-Эмили городой мэр Кампиоли гэгшэ нээгээд, советскэ кооперативна делегациие амаршалһан ба Советскэ Союзай үзүүлһэн туһаламжын түлөө Италиин ажалшадай баяр баясхалан мэдүүлбэ. «Итали — СССР» гэжэ обществын нютагай организациин түрүүлэгшэ Черниери ба «Кооперативуудай национальна лигиин» түрүүлэгшэ, парламентын депутат Черрети гэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Советскэ кооперативна делегациин хүтэлбэрилэгшэ Тимофеевэй трибуна дээрэ гаража, үгэ хэлэхэдэнь, нэрьемэ альгаташалгануудаар ба «Советско-итальянска хани барисаан мандаха болтогой!», «Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!» гэһэн үгэнүүдээр угтаа.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада Румынска хоёр миллион гражданинууд гар табиба

БУХАРЕСТ, апрелиин 21. (ТАСС). Румынска арадай республикын, эб найрамдал хамгаалха Саг үргэлжын комитедэй мэдээгээр, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табиһан хүнүүдэй тоо апрелиин 20-до бүхы республика дотор 2 миллион болобо.

Столицада тус уряада 4 мянга гаран хүн гар табяа. Гар табилга орон дотор үргэлжэлһөөр.

Эб найрамдалай түлөө Алжирай ажалшадай тэмсэл

ПАРИЖ, апрелиин 23. (ТАСС). Алжирта болоһон олоной митингдэ хабаадагшад эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табиба.

Алжир портын 300 докернуудай суглаан дээрэ атомна бомбые хорихын түлөө тэмсэлые шангадхаха уялга абтаа.

Баруун Германида эб найрамдалай түлөө хүдэлөөн

БЕРЛИН, апрелиин 23. (ТАСС). Атомна зэбсэг үгэ дуугүйгөөр хорихо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряа Баруун Германидашье ехээр тараагдаба.

АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Брухзаль ба Ахерн городуудта (американска зоно) эб найрамдалай тала баригшадай комитедүүд байгуулагдаа.

Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табилга Баруун Германиин бүхы городуудта амжалтатайгаар суглуулагдажа байна. Жэшээлхэдэ, Рейтлингендэ «Аммер» гэжэ металлургическа заводой бүхы хүдэлмэришэд энэ уряада гар табяа.

Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табилга

БЕЙРУТ, апрелиин 22. (ТАСС). Ливанда эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн улам бүри үргэн боложо байна. Тэрэ хүдэлөөндэ ливанска демократическа организацинууд: эб найрамдал хамгаалха ливанска залуушуулай Комитет, «Эхэнэрнүүдэй эрхэ хамгаалха общество», ливанска юристнүүдэй демократическа Лига, Ливанай демократическа профсоюзуудай Нэгэдэл, студенческэ Комитет эдэбхитэйгээр хабаадана.

Мүнөө үедэ эб найрамдал хамгаалха ливанска комитет Стокгольмско сессиин уряада гар табилгые суглуулжа байна. Энэ кампани ехэ амжалтатайгаар үнгэрнэ.

СОФИЯ, апрелиин 22. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиһан хүнүүдэй тоо Болгарида үдэр бүхэндэ ургажа байна.

Софияда 51 мянга гаран хүн уряада гар табяа. Хасково городой харьяата хүнүүд бүгэдөөрөө шахуу гар табиба. «Глиган» гэжэ врацевска фабрикын ударник Костадин Берчев уряада гар табиха зуураа иигэжэ мэдүүлбэ: «Социализм байгуулжа байһан Эхэ оронойнгоо үмэнэ өөрынгөө дээдэ үүргые дүүргээб гэһэн мэдэрэлтэйгээр би тус уряада гараа табибаб».

Хойто Кореядэ эб найрамдалай хүдэлөөн үргэдэнэ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 25. (ТАСС). «Нодон Синмун» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряа хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг бүхы арадуудай ябуулгануудай практическа программань болоно. Гэхэтэй хамта, тэрэ хадаа атомна дай хүсэдэг дайсадые хэһээхэ ехэ хэһээлтэ болоно. Тиимэһээ эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ хүнүүд энэ уряае һайшаана, Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табихын түлөө үргэн хүдэлөөе дэлхэйн бүхы булан тохой бүхэндэ дэлгэрүүлнэ.

Гар табилгые суглуулга мүнөө бүхы хүн түрэлтэнэй шухала ба хойшолуулашагүй зорилгонь болоо.

Белорусска ССР-эй Минск [...] Советскэ ба Комсомольско улица[...] буландахи олон дабхар гэрэй баш[...] рэ ехэ часы табигдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мастер В. М. [...]рев шэнэ часын дэргэдэ.

Тобшо һонину[...]

Хонишоной олзо. Бар[...]най аймагай Кировэй нэрэ[...] колхозой ОТФ (даагшань С[...] Нимбуев) үнгэрэгшэ жэлдэ [...] эхэ хонин бүриһөө 131 хурь[...] абажа, хоролтогүйгөөр түл[...] һэн байха юм. Нүхэр Ни[...] эрхим ажалайнгаа түлөө [...] түлбэри болгон 18 хурьга аб[...]

Халаан соогоо 100 [...] Бага-Куналейн «Заготзер[...] ашаа тээгшэд нүхэд В. К[...] Я. Бобышин, А. Голышев, В.[...]лаев ба А. Некипелова гэг[...] бүридэһэн халаан 90 то[...] орондо үдэр бүхэндэ 100 [...] ороoһо ашана.

Эхирэлдэг хонин. Му[...]бэрэй аймагай Молотовой [...]жэтэ колхозой гэшүүн Ду[...]вай үмсын нэгэ хонин энэ [...] 3 хурьга түрэбэ. Тэрэ хонин [...]дондо баһа 3 хурьга түрөһэн[...]на.

Студентнэрэй практика. [...]дагогическа институдай бур[...]лэнэй ба литературын факу[...]дэй 3-дахи курсын студе[...] Улан-Удын бурят дунда һу[...]лида һара хахадай практика[...]

Энэ практика студентнэрэй [...]рят хэлэ ба литератураар [...] бэлэдхэлтэй байһание харуу[...] Студентнэр Л. Лхасаранова [...] Н. Очиров гэгшэд практика[...] хим сэгнэлтэтэйгээр дүүргэбэ.

ХРОНИКО

СССР-эй Министрнүүдэй С[...] Нүхэр Александр Ефремови[...] гомоловые СССР-эй Гадаадын [...]рэгүүдэй Министрын Орло[...] томилоо.

СССР-эй Верховно Со[...] Президиум нүхэр Александр [...]ремович Богомоловые Франц[...] СССР-эй Онсо ба Бүрин [...] Посолой уялгануудһаа сүлөө[...]

СССР-эй Верховно Соведэй [...]зидиум нүхэр Алексей Пав[...] Павловые Бельгидэхи ССС[...] Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол[...] Люксенбургдахи СССР-эй Онс[...] Бүрин эрхэтэ Посланнигай у[...]нуудһаа сүлөөлжэ, тэрэние Ф[...]цидахи СССР-эй Онсо ба Б[...] эрхэтэ Посолоор томилбо.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын апрелиин 25-[...]мерто толилогдоһон БМАССР-эй Ст[...]тическэ Управлениин мэдээсэл соо [...] Управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй [...] алдуу гараа.

Дээрэһээ хоёрдохи абзацада; «[...] продукци гаргалгые 1949 оной 1[...] кварталтай сасуулбал 105 процен[...]лоно». Графа соо 6-дахи мүртэ «[...]низированнэ шэлэй завод... 130» [...]дохи колонкодо) гэжэ уншахые [...]на.

Харюусалгатай редакт[...]
Д. Д. ЛУБСАНО[...]

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Ород драмын театрта—«О[...]

Гүрэнэй филармонидо — У[...] Удын Городской районой ажал[...]дай Майн 1-дэ зорюулагдаһан [...]рай заседани.

«Прогресс» кинотеатрта —«[...]гэдэй хосоролго» (үдэр), «Б[...]гай» (үдэшэ).

«Эрдэм» кинотеатрта — «[...]банска хасагууд».

Паровоз бүтээлгын за[...] культурын ордондо — «Алите[...]дада гараба» гэжэ кинофильм[...]

Улан-Удэ городой кондитер[...] фабрикада ажаллаха ахалагша б[...]галтер, тэрэшэлэн районно пр[...] приятинуудта ажаллаха бухгал[...]нууд БМАССР-эй Минпищепро[...] эригдэнэ.

1-а Дом Советов, 2-а этаж, [...] № 89-а, отдел кадров гэһэн а[...]саар хандахада болохо.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОН УУД: отв. редактор—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной [...] комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации— 7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02286. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000